

Поступак са особама које су биле у контакту са потврђеним или вјероватним случајем инфекције SARS-CoV-2

Сврха праћења контаката потврђених и вјероватних случајева инфекције вирусом SARS-CoV-2 је сљедећа:

- да се што прије идентификују све особе са симптомима COVID-19, ради правовремене изолације и лијечења
- да се омогући брзо лабораторијско тестирање код ових особа.

Дефиниција контакта

Контакт са обољелим од COVID-19 (болест која је изазвана вирусом SARS-CoV-2) се дефинише као особа која тренутно не показује симптоме, а која је била или постоји могућност да је била у контакту са обољелим од COVID-19 (потврђеним или вјероватним случајем). Ризик од инфекције код ових особа зависи од нивоа изложености, на основу кога се одређује даљи начин праћење контакта.

Дефинисање нивоа изложености захтјева интервјуисање случаја.

1. Високи ниво изложености (блиски контакт)

- Особа која живи у истом домаћинству са обољелим од COVID-19
- Особа која је имала непосредан физички контакт са обољелим од COVID-19 (нпр. руковање)
- Особа која је имала незаштићен директан контакт са зараженим секретима COVID-19 случаја (нпр. особа на коју је обољели кашљао, особа која је голим рукама додиривала кориштени папирни убрус и слично)
- Особа која је имала лицем-у-лице контакт са обољелим од COVID-19 на удаљености мањој од 2 метра и у периоду дужем од 15 минута
- Особа која је била у затвореном окружењу (нпр. учионица, соба за састанке, чекаоница у болници итд.) са обољелим од COVID-19 у трајању од 15 минута или више и на удаљености мањој од 2 метра.
- Здравствени радник или друга особа која пружа директну његу обољелом од COVID-19, или лабораторијски радник који рукује узорцима обољелих, без кориштења прописане личне заштитне опреме или кршећи препоруку за начин кориштења ове опреме.
- Особа у авиону која сједи два сједишта од обољелог од COVID-19, путника или лица који пружа његу, и чланови посаде који служе у дијелу авиона у којем се налазио индексни случај (ако озбиљност симптома или кретање случаја указују на екстензивнију изложеност, путници који сједе у цијелом дијелу или сви путници авиона могу се сматрати блиским контактом).

2. Низак ниво изложености (повремени/уобичајени контакт)

- Особа која је била у затвореном окружењу са обољелим од COVID-19 краће од 15 минута или на удаљености већој од 2 метра.
- Особа која је имала контакт лицем у лице са обољелим од COVID-19 краће од 15 минута и на удаљености мањој од 2 метра
- Путовање заједно са обољелим од COVID-19 у било којој врсти превоза

Дуже трајање контакта повећава ризик од преношења. 15-минутно ограничење је дефинисано у практичне сврхе. На основу појединачних процјена ризика, може се размотрити проширење праћења и управљања контактима на особе које су имале краћи контакт са случајем.

Поступци за управљање контактима након идентификовања случаја

Одмах након потврђивања случаја, потребно је предузети сљедеће кораке:

- идентификација и попис контаката; класификација контакта на изложеност високог ризика („блиски контакт“) или изложеност ниског ризика
- праћење и процјена контакта (тј. комуникација са особама које су биле у контакту и процјена ризика)
- управљање контактима и праћење (тј. информисање, савјетовање, праћење - то укључује тестирање ако је неопходно)
- праћење резултата надзора контаката од стране тима за контролу епидемије.

Праћење контаката

Зависно од конкретне ситуације, власти у јавном здравству могу подржати, промовисати или примијенити даље рестрикције (нпр. добровољно ограничавање контаката од стране особе или избјегавање контакта са великим бројем особа).

Праћење и управљање контактима заснивају се на најновијим доступним сазнањима, као што је наведено у наставку.

- Тренутне процјене сугеришу да је дужина инкубације један до 14 дана, са средњом дужином инкубације **од пет до шест дана**.
- Вјерује се да је обољели најинфективнији када су симптоми присутни, али постоји могућност инфективности и прије појаве симптома.
- Сматра се да се вирус преноси углавном путем респираторних капљица. Тренутно је још увијек нејасно је ли могућ пренос ваздухом или фекално.
- Предлажу се додатне мјере за здравствене раднике, засноване на постојећим доказима о честој трансмисији у здравственим установама.

Главне активности према особама које су биле у контакту

Контакти са високим нивоом изложености:

- активно праћење од стране хигијенско-епидемиолошких служби домова здравља, у периоду од 14 дана од посљедње изложености;
- свакодневно праћење симптома COVID-19, укључујући температуру било ког степена, кашаљ или отежано дисање
- избјегавање социјалних контаката
- избјегавање путовања
- обавеза доступности за активно праћење.

Контакти са ниским нивоом изложености:

- само-праћење симптома COVID-19, укључујући температуру било ког степена, кашаљ или отежано дисање, у периоду од 14 дана од посљедње изложености;
- зависно од специфичности ситуације, може се захтијевати и већи степен надзора

Особе које су биле у контакту са потврђеним или вјероватним случајем COVID-19, без обзира да ли је изложеност била високог или ниског ризика, у случају појаве симптома у року од 14 дана од посљедње изложености, треба одмах да се самоизолују и да телефонски контактирају надлежни дом здравља.

Ако се у року од 14 дана од посљедњег излагања не појаве симптоми, сматра се да контакт особа више није у ризику од развоја COVID-19.

Алгоритам за управљање контактима је дат на слици 1.

Слика 1. Алгоритам за управљање контактима

